

RPW/18581/2023 P
Data: 2023-02-27

**ZASTĘPCA
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

Warszawa, dnia 22 lutego 2023 roku

Kpp- 1983 / 1623/2023

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2023 -02- 27
ZAL.	NR .....

Rzecznik Praw Obywatelskich

Pan dr hab. Marcin WIĄCEK

Stanowisko Rzecznika

W związku z wystąpieniem Dyrektora Zespołu „Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur” Biura Rzecznika Praw Obywatelskich do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Poznaniu w ramach sprawowania funkcji Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur, zwanego „KMPT” (KMP.57014.2022.RK), przekazanym do Komendy Głównej Policji w ramach funkcji standaryzującej tej jednostki, w zakresie udzielenia informacji o podjętych działaniach dotyczących poinformowania podległych jednostek organizacyjnych Policji o uprawnieniach KMPT i zasadach udostępniania materiału audio-video na potrzeby zadań służbowych KMPT w związku z powstałymi w tym zakresie wątpliwościami prawnymi dotyczącymi udostępniania materiałów audiowizualnych, a także materiałów audio lub video, czy też innych dokumentów lub ich kopii (odpisów, fotokopii) przedstawicielom Rzecznika Praw Obywatelskich w związku z wykonywaniem zadań KMPT przedstawiam stanowisko Policji w tej kwestii.

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur (dalej „KMPT”) został ustanowiony jako wykonanie postanowień Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz.U. z 2007 r. nr 30, poz. 192), zwanego dalej „Protokołem do Konwencji w sprawie zakazu tortur”, i stanowi krajowy mechanizm prewencji w rozumieniu art. 3 tego Protokołu¹. Stosownie do przepisów art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 oraz z 2021 r. poz. 629), zwanej dalej „ustawą o RPO”, funkcje organu wizytującego do spraw zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (krajowy mechanizm prewencji) w rozumieniu Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur wykonuje Rzecznik Praw Obywatelskich, zwany dalej „Rzecznikiem”. Rzecznik regularnie sprawdza sposób traktowania osób pozbawionych wolności (art. 8 ust. 2 ustawy o RPO).

Zgodnie z art. 20 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur, w celu umożliwienia krajowym mechanizmom prewencji wypełniania ich mandatu Państwa Strony niniejszego protokołu podejmują się przyznać im:

¹ Wymieniony art. 3 niniejszego Protokołu stanowi, iż w celu zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu każde Państwo Strona na poziomie krajowym tworzy, wyznacza bądź utrzymuje już istniejący jeden lub kilka krajowych organów wizytujących (zwanych dalej „krajowym mechanizmem prewencji”).

- a) dostęp do wszystkich informacji dotyczących liczby osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymań określonych w artykule 4, jak również liczby miejsc i ich położenia,
- b) dostęp do wszystkich informacji dotyczących traktowania tych osób, jak również warunków ich zatrzymania,
- c) dostęp do wszystkich miejsc uwięzienia, ich instalacji i urządzeń,
- d) możliwość odbywania prywatnych rozmów bez świadków z osobami pozbawionymi wolności, bądź osobiście, bądź poprzez tłumacza, jeśli uznane to zostanie za niezbędne, jak również z każdą inną osobą, co do której krajowy mechanizm prewencji uzna, że może ona dostarczyć stosownych informacji,
- e) swobodę wyboru miejsc, które zechce odwiedzić, oraz osób, z którymi zechce odbyć rozmowy,
- f) prawo kontaktowania się z Podkomitetem do spraw prewencji, przesyłania mu informacji oraz spotykania się z nim.

Natomiast w art. 13 ust. 1a ustawy o RPO określone zostały szczególne prawa Rzecznika podczas wykonywania zadania, o którym mowa w art. 8 ust. 2 tej ustawy, tj. podczas wykonywania zadań polegających na regularnym sprawdzaniu sposobu traktowania osób pozbawionych wolności, a tym samym podczas wykonywania mandatu krajowego mechanizmu prewencji. Jak wynika z powyższego przepisu podczas wykonywania tych zadań Rzecznik ma również prawo:

- 1) rejestrować dźwięk lub obraz w miejscach, w których przebywają osoby pozbawione wolności, za zgodą osób, które będą rejestrowane;
- 2) odbywać spotkania z osobami pozbawionymi wolności, bez obecności innych osób, a także z innymi osobami, co do których uzna, że mogą dostarczyć istotnych informacji.

Ponadto uprawnienia do przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych, a zatem również do realizacji funkcji i zadań KMPT określa art. 17c ustawy o RPO. Zgodnie z tym przepisem, Rzecznik może przetwarzać wszelkie informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do realizacji swoich ustawowych zadań (art. 17c ust. 1 ustawy o RPO). Rzecznik może przetwarzać dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1² i art. 10³ rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.⁴), **wyłącznie w celu ochrony wolności i praw człowieka i obywatela przy realizacji swoich ustawowych zadań** (art. 17 ust. 2 ustawy o RPO). Rzecznik dopuszcza do przetwarzania danych osobowych osoby posiadające pisemne upoważnienie. Warunkiem udzielenia upoważnienia jest pisemne zobowiązanie się osoby upoważnianej do zachowania przetwarzanych danych osobowych w poufności (art. 17 ust. 3 ustawy o RPO).

² Co odnosi się do uprawnienia do przetwarzania danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

³ Co odnosi się do uprawnienia do przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz czynów zabronionych lub powiązanych środków bezpieczeństwa.

Jak wskazano w stanowisku Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji z dnia 2 lipca 2019 r. l.dz. Kpp-5054/4583/2019 „uprawnienie przedstawicieli KMPT do dostępu do wszystkich informacji dotyczących liczby osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymania liczby miejsc i ich położenia, **uprawnienie dostępu do wszystkich informacji dotyczących traktowania tych osób oraz warunków ich zatrzymania, a także prawo do przetwarzania wszelkich informacji i danych osobowych niezbędnych do realizacji zadań KMPT w zakresie sprawdzania sposobu traktowania osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymań** należy rozumieć jako **uprawnienie i prawo do dostępu oraz do przetwarzania takich informacji (danych osobowych) niezależnie od formy oraz sposobu ich utrwalenia i przetwarzania**. Mogą to być zatem zarówno ww. informacje zawarte w dokumentacji papierowej lub elektronicznej, przetwarzane w postaci papierowej lub elektronicznej, zawarte w materiałach audio, video lub audio-wizualnych np. informacje z monitoringu pomieszczeń w jednostce organizacyjnej Policji.”

Przywołane stanowisko jest w pełni aktualne, zaś odnosząc to stanowisko do zasad udostępniania materiałów audiowizualnych, a także materiałów audio lub video, czy też innych dokumentów lub ich kopii (odpisów, fotokopii) przedstawicielom Rzecznika w związku z wykonywaniem zadań KMPT w jednostkach organizacyjnych Policji oraz w kontekście przywołanych przepisów art. 17c ust. 1 i 2 w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o RPO oraz art. 20 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur wskazać należy, iż prawo Rzecznika do przetwarzania wszelkich informacji, w tym danych osobowych, niezbędnych do realizacji ustawowych zadań RPO wynikających z mandatu krajowego mechanizmu prewencji (KMPT) niezależnie od formy oraz sposobu ich utrwalenia i przetwarzania, jest bezpośrednio związane z prawem dostępu do wszystkich informacji dotyczących liczby osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymania liczby miejsc i ich położenia oraz z prawem dostępu do wszystkich informacji dotyczących traktowania tych osób oraz warunków ich zatrzymania wynikających z art. 20 lit. a i b ww. Protokołu, oraz służy realizacji tych praw dostępu przedstawicieli KMPT **podczas wizytacji miejsc zatrzymań** (w rozumieniu art. 4 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur⁴) w zakresie sprawdzania sposobu traktowania osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymań, a zatem bezpośrednio w tych miejscach w jednostce organizacyjnej Policji, w których wykonywane są czynności w ramach sprawowania mandatu KMPT przez przedstawicieli Rzecznika.

Natomiast po opuszczeniu jednostki organizacyjnej przez przedstawicieli Rzecznika realizujących zadania KMPT a zatem po opuszczeniu miejsc zatrzymań w ww. rozumieniu wskazane powyżej prawa dostępu nie są realizowane. Tym samym przetwarzanie informacji, w tym danych osobowych, przez Rzecznika poza miejscem zatrzymań, tj. poza jednostką organizacyjną Policji, wykracza poza mandat krajowego mechanizmu prewencji oraz nie wiąże się ani z dostępem do informacji dotyczących liczby osób pozbawionych wolności

---

⁴ Zgodnie z art. 4 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur, każde Państwo Strona zezwala na przeprowadzanie wizyt zgodnie z niniejszym protokołem przez mechanizmy, o których mowa jest w artykułach 2 i 3, w jakimkolwiek miejscu pozostającym pod jego jurysdykcją i kontrolą, gdzie przebywają lub mogą przebywać osoby pozbawione wolności na podstawie polecenia organu władzy publicznej bądź za jego namową, zgodą lub przyzwoleniem (zwanych dalej „miejscami zatrzymań”). Wizyty te przeprowadza się w celu wzmocnienia, o ile to konieczne, ochrony tych osób przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem (ust. 1). Do celów niniejszego protokołu, pozbawienie wolności oznacza jakąkolwiek formę zatrzymania lub uwięzienia bądź umieszczenia osoby w publicznym lub prywatnym miejscu odosobnienia, którego osobie tej nie wolno z własnej woli opuszczać, na mocy polecenia jakiegokolwiek władzy sądowej, administracyjnej lub innej (ust. 2).

w miejscach zatrzymania liczby miejsc i ich położenia jak również do informacji dotyczących traktowania tych osób oraz warunków ich zatrzymania ani tym bardziej z obowiązkiem udostępnienia (przekazania) przez zwizytowaną jednostkę organizacyjną Policji informacji, w tym danych osobowych, zawartych w dokumentach czy materiałach dotyczących osób zatrzymanych, doprowadzonych, konwojowanych lub pozbawionych wolności z innego tytułu, w rozumieniu art. 4 ust. 2 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur, w tym w dokumentach utrwalonych w postaci papierowej lub elektronicznej lub też w materiałach audiowizualnych, audio lub wideo.

Oznacza to, że **dostęp przedstawicieli Rzecznika realizujących zadania KMPT do informacji, w tym danych osobowych, dotyczących osób zatrzymanych przebywających w miejscach zatrzymań w jednostce organizacyjnej Policji podczas wizytacji tych miejsc oraz prawo do przetwarzania tych informacji i danych osobowych w ramach sprawowania mandatu krajowego mechanizmu prewencji obejmuje dostęp do wszelkich dokumentów lub materiałów, w tym materiałów audiowizualnych, audio lub wideo, m.in. do:**

- 1) informacji w postaci obrazu rejestrowanych w czasie rzeczywistym w ramach systemu monitoringu w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, w pokojach przejściowych, w tymczasowych pomieszczeniach przejściowych lub policyjnych izbach dziecka oraz w ramach monitoringu innych pomieszczeń w jednostce organizacyjnej Policji, w których przebywają lub mogą przebywać osoby zatrzymane, doprowadzane, konwojowane lub pozbawione wolności z innego tytułu,
- 2) zapisów nagrań z tego monitoringu,
- 3) zapisów nagrań (informacji, w tym osobowych, wyrażonych w postaci obrazu lub dźwięku) z SAP paralizatora (tj. z Sytemu Audiowizualnego Paralizatora),
- 4) zapisów nagrań z systemu audiowizualnego policyjnych środków transportu jeżeli przebywały lub przebywają w tych pojazdach osoby zatrzymane, doprowadzane, konwojowane lub pozbawione wolności z innego tytułu,
- 5) zapisów nagrań z kamer będących wyposażeniem innych służbowych urządzeń, sprzętów lub uzbrojenia, na których mógł zostać zarejestrowany obraz lub dźwięk dotyczący osoby zatrzymanej (doprowadzanej, konwojowanej lub pozbawionej wolności z innego tytułu) przebywającej w miejscu zatrzymania w jednostce organizacyjnej Policji podczas wizytacji KMPT

- **w ramach czynności wykonywanych przez przedstawicieli Rzecznika bezpośrednio w miejscu zatrzymań w danej jednostce organizacyjnej Policji i podczas ich wykonywania oraz w odniesieniu do osób zatrzymanych, doprowadzonych, konwojowanych lub pozbawionych wolności z innego tytułu, które podczas wizytacji KMPT jako pozbawione wolności, w rozumieniu art. 4 ust. 1 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur, przebywają w jednostce organizacyjnej Policji podlegającej takiej wizytacji.**

Uprawnienie do przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, w postaci obrazu lub dźwięku zarejestrowanych w materiałach audiowizualnych, materiałach wideo lub audio lub utrwalonych w dokumentacji papierowej lub elektronicznej w ramach prawa dostępu - przedstawicieli KMPT podczas wizytacji miejsc zatrzymań

w jednostce organizacyjnej Policji w ramach sprawowania mandatu krajowego mechanizmu prewencji - do informacji dotyczących liczby osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymania liczby miejsc i ich położenia jak również do informacji dotyczących traktowania tych osób oraz warunków ich zatrzymania **obejmuje tym samym uprawnienie wglądu do dokumentów lub zapisów nagrań lub podglądu zapisów nagrań, przejrzenia zapisów nagrań bezpośrednio podczas wizytacji miejsc zatrzymań w danej jednostce organizacyjnej Policji oraz w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z tego mandatu**, a zatem w zakresie niezbędnym do wzmocnienia ochrony tych osób przed torturami oraz innym okrutnym, nieludzkim lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Dodać należy, iż dostęp do informacji w powyższym zakresie zawartych w dokumentach, w tym znajdujących się w aktach postępowania, może odbywać się wyłącznie podczas wizytacji w ramach KPMT na miejscu w jednostce organizacyjnej Policji oraz może dotyczyć tylko tych dokumentów, na których znajdują się informacje dotyczące liczby osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymania, liczby miejsc i ich położenia, jak również informacje dotyczące traktowania tych osób oraz warunków ich zatrzymania. Natomiast dostęp ten nie obejmuje prawa do sporządzania kopii (fotokopii) dokumentów, ich odpisów lub powielania ich treści w inny sposób.

Istotą realizacji zadań w ramach sprawowania mandatu krajowemu mechanizmu prewencji, co wynika z art. 4 i art. 20 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur, jest bowiem wykonywanie czynności bezpośrednio w miejscu zatrzymań oraz tym samym sprawdzanie bezpośrednio przez Rzecznika lub jego upoważnionych przedstawicieli sposobu traktowania osób pozbawionych wolności w rozumieniu tego Protokołu oraz warunków ich przetrzymywania, które podczas wizytacji tych miejsc przebywają w tych miejscach jako osoby pozbawione wolności.

Przy czym mogą zdarzyć się przypadki gdy wgląd do określonych zapisów nagrań materiałów audiowizualnych, wideo lub audio podczas wizytacji miejsc zatrzymań w jednostce organizacyjnej Policji przez przedstawicieli Rzecznika nie będzie możliwy, m.in. w przypadku urządzeń, sprzętów lub uzbrojenia zawierających kamery, w których nie jest możliwy (ze względu na ich konstrukcję lub techniczne funkcjonalności) podgląd zapisów nagrania bezpośrednio na danym urządzeniu, sprzęcie lub uzbrojeniu, a zapis nagrania z takiego urządzenia, sprzętu lub uzbrojenia w celu podglądu lub wglądu wymaga zapisu na innym nośniku, w tym np. przy użyciu dedykowanego oprogramowania, co z uwagi na specyfikę danego urządzenia, sprzętu czy uzbrojenia może nie być możliwe do wykonywania bezpośrednio podczas wizytowania miejsc zatrzymań przez przedstawicieli Rzecznika. W takim przypadku zasadnym i dopuszczalnym wydaje się udostępnienie przedstawicielom Rzecznika do wglądu zapisów nagrań i przeglądu tych nagrań na miejscu w jednostce organizacyjnej Policji w innym terminie, niż przeprowadzona wizytacja ale w związku z realizacją zadań KMPT.

Tym samym w kontekście powyższego uznać należy, iż **dostęp do informacji dotyczących liczby osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymania liczby miejsc i ich położenia jak również do informacji dotyczących traktowania tych osób oraz warunków ich zatrzymania oraz prawo do przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, w ramach tego dostępu podczas sprawowania mandatu krajowego**

mechanizmu prewencji przez Rzecznika nie obejmuje prawa do żądania udostępnienia (wydania), przekazania lub uzyskania przez Rzecznika lub jego przedstawicieli oryginałów lub kopii dokumentów niezależnie od ich formy tj. papierowej lub elektronicznej, lub kopii materiałów audiowizualnych, wideo lub audio, w tym kopii zapisów nagrań z monitoringu jednostek organizacyjnych Policji, zapisów nagrań z SAP paralizatora lub z innych urządzeń lub sprzętów, na których taki materiał został zarejestrowany i utrwalony. Dotyczy to oryginałów lub kopii dokumentów lub materiałów niezależnie od tego, czy zostały zanonimizowane, czy nie. Tym samym żadne oryginały ani kopie dokumentów lub materiałów, w tym audiowizualnych, wideo lub audio, nie mogą być przekazywane lub udostępniane (w znaczeniu wydawane) Rzecznikowi lub przedstawicielom Rzecznika podczas wizytacji miejsc zatrzymań w jednostkach organizacyjnych Policji w ramach sprawowania przez ten organ mandatu krajowego mechanizmu prewencji, jak również po zakończeniu tej wizytacji. Tym bardziej w ramach powyższego dostępu nie przekazuje się i nie wydaje jakichkolwiek dokumentów, w tym ich kopii lub odpisów, z akt postępowania postępowań przygotowawczych lub akt innych postępowań, ani tym samym akt tych postępowań.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa (zasada legalizmu). Zasada ta dotyczy zarówno Policji jak i Rzecznika, dlatego też nie można domniemywać prawa tego organu do uzyskiwania dokumentów czy materiałów lub ich kopii podczas wykonywania przez ten organ zadań KPMT, jeżeli takie prawo nie zostało ustanowione w ramach sprawowania mandatu krajowego mechanizmu prewencji i wykracza poza niezbędną (konieczną potrzebę) realizacji celów tego mechanizmu, tj. gdy przekazanie dokumentów lub materiałów lub ich kopii nie jest niezbędne do realizacji celów wynikających z krajowego mechanizmu prewencji określonych w art. 19 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur⁵. Naraża to bowiem Policję na odpowiedzialność za naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych. Ponadto Rzecznik jest obowiązany również do przetwarzania danych osobowych zgodnie z zasadą legalności i rzetelności (tj. dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty – art. 5 ust. 1 lit. a rozporządzenia PE i Rady (PE) 2016/679), zgodnie z zasadą ograniczonego celu (tj. dane osobowe muszą być zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane w sposób niezgodny z tymi celami – art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia PE i Rady (PE) 2016/679) a także zgodnie z zasadą minimalizacji danych (tj. dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego co niezbędne do celów, w których są przetwarzane – art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia PE i Rady (PE) 2016/679). Tym samym gromadzenie i przetwarzanie informacji, w tym danych osobowych, utrwalonych na oryginałach lub kopiach dokumentów (sporządzonych w formie papierowej lub elektronicznej) lub materiałach audiowizualnych, wideo lub audio, przez Rzecznika w ramach realizacji zadań KPMT w zakresie praw wynikających z art. 20 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur, a tym bardziej po zakończeniu wizytacji miejsc zatrzymań w jednostce organizacyjnej Policji nie odpowiada zarówno zasadzie ograniczonego celu (takie przetwarzanie w Biurze Rzecznika danych osobowych zawartych

---

⁵ Stosownie do art. 19 ww. Protokołu, krajowym mechanizmom prewencji przyznaje się uprawnienia co najmniej do: regularnego sprawdzania sposobu traktowania osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymań określonych w artykule 4, w celu wzmocnienia, jeśli to niezbędne, ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem (lit. a), przedstawiania rekomendacji właściwym władzom w celu poprawy traktowania oraz warunków osób pozbawionych wolności i zapobiegania torturom oraz innemu okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, mając na uwadze odpowiednie normy Organizacji Narodów Zjednoczonych (lit. b), przedstawiania propozycji i uwag odnośnie do obowiązujących oraz projektowanych przepisów prawnych (lit. c).

w dokumentach lub materiałach lub ich kopiach nie służy bowiem realizacji konkretnego prawnie uzasadnionego celu, czyli konkretnej sprawie, czy interwencji) ani zasadzie minimalizacji danych (gromadzone w Biurze Rzecznika dane osobowe w dokumentach lub materiałach lub ich kopiach są nadmierne i nie są niezbędne do realizacji celów wynikających z mandatu krajowego mechanizmu prewencji), a przez to również zasadzie zgodności z prawem (żądanie przekazania dokumentów i materiałów lub ich kopii wraz z danymi osobowymi w nich zawartymi lub na nich utrwalonymi wykracza poza prawa wynikające z art. 20 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur oraz prawa z art. 13 ust. 1a ustawy i RPO, a także poza prawa określone w art. 12 i 13 tej ustawy).

Dodać należy również, iż **uprawnienie do przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań Rzecznika określone w art. 17c ust. 1 i 2 ustawy o RPO nie jest równoznaczne z prawem do żądania przekazania, czy udostępnienia ani też z prawem do uzyskiwania przez Rzecznika dokumentów czy materiałów, w tym materiałów audiowizualnych, wideo lub audio, ze względu na to, że prawo do żądania udostępnienia, przekazania Rzecznikowi czy uzyskania przez Rzecznika dokumentów lub materiałów od organów władzy publicznej, w tym w ramach sprawowania mandatu krajowego mechanizmu prewencji nie zostało określone ani w art. 20 Protokołu do Konwencji w sprawie tortur, ani w art. 13 ustawy o RPO.** Żądanie zatem przez Rzecznika lub jego przedstawicieli podczas wizytacji miejsc zatrzymań w jednostce organizacyjnej Policji, a tym bardziej po zakończeniu tej wizytacji udostępnienia (wydania), przekazania lub uzyskania przez Rzecznika lub jego przedstawicieli oryginałów lub kopii dokumentów niezależnie od ich formy, tj. papierowej lub elektronicznej, lub oryginałów lub kopii materiałów audiowizualnych, wideo lub audio, w tym kopii zapisów nagrań z monitoringu lub SAP paralizatora, wykracza po pierwsze poza mandat krajowego mechanizmu prewencji wynikający z Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur i związane z tym prawa określone w art. 20 niniejszego protokołu, a także poza prawo do przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań Rzecznika w ramach sprawowania tego mandatu, tj. poza zakres niezbędny do sprawdzania sposobu traktowania osób pozbawionych wolności i warunków ich zatrzymania. W konsekwencji takie żądanie wykracza poza prawo do przetwarzania informacji w tym danych osobowych, ustanowione w art. 17c ustawy o RPO. Celem prewencji w ramach krajowego mechanizmu prewencji jest bowiem przeciwdziałanie torturom, innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, zapobieganie takiemu traktowaniu oraz wzmocnienie w związku z tymi działaniami ochrony osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymań poprzez działania bezpośrednie i doraźne w tych miejscach, a nie analiza i ocena post factum dokumentów lub materiałów pod kątem zachowań lub przypadków mogących stanowić takie traktowanie i prowadzenie w związku z tym postępowań wyjaśniających, o których mowa w art. 12 ustawy o RPO, tj. w ramach interwencji w konkretnych sprawach.

Ponadto należy zauważyć, iż **uprawnienie do przetwarzania wszelkich informacji, w tym danych osobowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań Rzecznika ustanowione w art. 17c ustawy o RPO odnosi się do praw Rzecznika ustanowionych w art. 20 Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur w zw. z art. 8 ust. 2 i art. 13 ust. 1a ustawy o RPO (w ramach realizacji KMPT) oraz do praw określonych w art. 12 i 13 ustawy o RPO (w ramach interwencji) oraz wiąże się nierozdzielnie z realizacją tych praw.**

Natomiast w zakresie praw wymienionych we wskazanych przepisach czy to Protokołu do Konwencji w sprawie zakazu tortur, czy w ustawie o RPO nie zostało przyznane Rzecznikowi prawo żądania udostępnienia (wydania) lub przekazania dokumentów lub materiałów audiowizualnych, audio lub wideo lub ich kopii jako osobne prawo poza prawami określonymi w tych przepisach. A zatem uprawnienie Rzecznika do przetwarzania wszelkich informacji, w tym danych osobowych, obejmuje prawo do przetwarzania informacji, w tym danych osobowych w ramach realizacji prawa dostępu określonego w art. 20 lit. a i b ww. Protokołu oraz w ramach realizacji pozostałych praw określonych w tym Protokole oraz w ramach realizacji prawa do obserwowania i rejestrowania obrazu lub dźwięku przez samego Rzecznika lub jego przedstawicieli za zgodą osób, które będą rejestrowane, a także w ramach odbywania spotkań z osobami pozbawionymi wolności lub innymi osobami (tj. w ramach praw wynikających z art. 13 ust. 1a ustawy o RPO) w celu oraz w zakresie niezbędnym do realizacji zadań Rzecznika wynikających ze sprawowania mandatu krajowego mechanizmu prewencji.

Uprawnienie Rzecznika wynikające z art. 17c ustawy o RPO do przetwarzania wszelkich informacji, w tym danych osobowych, obejmuje również prawo do przetwarzania wszelkich informacji, w tym danych osobowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 8 ust. 1 ustawy o RPO w związku z samodzielnym prowadzeniem postępowania wyjaśniającego (tj. w ramach interwencji) oraz w związku z prowadzeniem tego postępowania w ramach realizacji prawa badania, nawet bez uprzedzenia, każdej sprawy na miejscu, żądania złożenia wyjaśnień, przedstawienia akt każdej sprawy prowadzonej przez naczelne i centralne organy administracji państwowej, organy administracji rządowej, (...) a także w ramach żądania przedłożenia informacji o stanie sprawy prowadzonej przez sądy, a także prokuraturę i inne organy ścigania oraz żądania do wglądu w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich akt sądowych i prokuratorskich oraz akt innych organów ścigania po zakończeniu postępowania i zapadnięciu rozstrzygnięcia, jak również w ramach praw do zlecenia sporządzania ekspertyz i opinii (art. 17c w zw. z art. 8 ust. 1 i art. 12 i 13 ustawy o RPO). W zakresie realizacji tych praw również nie jest ujęte prawo do żądania przekazania (udostępnienia, wydania) Rzecznikowi dokumentów lub materiałów sprawy lub ich kopii, w tym materiałów audiowizualnych, wideo lub audio czy to w ramach prawa Rzecznika do przejrzania akt sprawy, czy w ramach prawa żądania przedłożenia informacji o stanie sprawy prowadzonej przez Policję lub żądania do wglądu w Biurze Rzecznika akt spraw prowadzonych przez Policję po zakończeniu postępowania i zapadnięciu rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe uprzejmie informuję, że poinformowano jednostki organizacyjne Policji o zasadach udostępniania materiału audio-video, wideo lub audio na potrzeby zadań służbowych KMPT zgodnie z przedstawionym stanowiskiem.

Do wiadomości
Komendant Wojewódzkiej Policji w Poznaniu (dot. l.dz. Pr 026.3.3023.GT)
Dyrektor Biura Kontroli KGP
Wyk. w 1 egz.
Wyk. Edyta Gołąb.

ZASTĘPCA
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI
inż. Roman KUSTER